

працівників; перепідготовка персоналу, стимулювання винахідницької та раціоналізаторської роботи в організації; культивування соціальної відповідальності та корпоративної культури, соціалізація персоналу; управлінське консультування та розвиток кар'єри; створення умов для мобільності працівників; стимулювання професійного розвитку; забезпечення умов для гармонійного розвитку персоналу тощо.

Слід зауважити, що визнання провідної ролі знань та інтелекту працівників у досягненні соціально-економічної ефективності діяльності підприємства, відповідає таким сучасним концепціям як концепція підвищення якості життя, концепція гуманізації праці, інтелектуального капіталу, концепція людського розвитку. За умов безперервного навчання і підвищення кваліфікації працівників підприємства, керівники позбавляються необхідності звільняти працівників і витратити кошти на підбір, навчання і підготовку нового персоналу [1]. Окрім того, звільнення та набір персоналу несе у собі значні ризики та загрози кадровій безпеці підприємства, оскільки перехід на роботу до конкурентів, розголошення конфіденційної інформації створює загрозу безпеці підприємства.

Проведений аналіз наукових джерел дозволив сформулювати наступне визначення кадрової безпеки. Кадрова безпека – це стан захищеності підприємства від кадрових ризиків, а також здатність протистояти внутрішнім і зовнішнім впливам і загрозам пов'язаним з персоналом та трудовими відносинами загалом, механізмом забезпечення якого є ефективна кадрова політика управління персоналом, спрямована на формування, збереження, використання, зміцнення й розвиток персоналу з урахуванням стратегії розвитку організації. Тому, виходячи з викладеного, система управління розвитком персоналу та забезпечення кадрової безпеки на підприємстві має бути гнучкою, високо адаптивною, здатною змінювати зміст, методи та організаційні форми згідно з потребами виробництва.

Джерела та література

1. Бортнік С. М. Стратегії забезпечення кадрової безпеки підприємства. *Механізми забезпечення соціоекологічної безпеки підприємств: кол. моногр./Л. М. Черчик, Н. В. Коленда та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. М. Черчик. Луцьк: Терен, 2019. С. 96–118.*

Верескля М. – к. пед. н., доц.;
Михаліцька Н. – к. н. з держ. упр., доц.
 Львівський державний університет
 внутрішніх справ, м. Львів, Україна

Ділова репутація як чинник економічної безпеки підприємства

Економічна безпека включає в себе захист суб'єктів соціально-економічних відношень на всіх рівнях, починаючи з держави і закінчуючи кожним її громадянином. Особливе місце серед ієрархії рівнів економічної безпеки посідає економічна безпека підприємства. Різноманітність чинників, що впливають на економічну безпеку підприємства, змушує керівництво підприємства обирати найсуттєвіші способи її забезпечення. Останнім часом при вивченні впливу таких чинників спостерігається зміщення акцентів з матеріальних чинників у бік нематеріальних. З числа останніх на особливу увагу заслуговує складний комплексний чинник – репутація підприємства, ступінь впливу якого на рівень економічної безпеки підприємства може бути доволі значним.

Сьогодні ділова репутація підприємства є дороговартісним активом підприємства та найкращим засобом в боротьбі з конкурентами. На думку, І. М. Репіної та В. Л. Ковтуна ділова репутація відіграє ключову роль у діяльності підприємства, бо містить загальну поінформованість про діяльність підприємства [1, 238]. На їхню думку, висока ділова репутація є необхідною для досягнення підприємством тривалого і стійкого функціонування, оскільки [2, 242; 3, 30]:

- завдяки діловій репутації підприємство володіє певною ринковою силою;
- вона захищає підприємства від конкурентів, зміцнюючи їхні позиції щодо товарів-замінників;
- ділова репутація сприяє полегшенню доступу підприємства до ресурсів, дає можливість збільшувати частку позикових ресурсів відносно власних, не погіршуючи ситуації із зацікавленими особами;
- вона здешевлює маркетингову підтримку нових продуктових ліній підприємства, а висока якість нового продукту підвищує ділову репутацію.

Репутація підприємства, яке перебуває в економічній безпеці, буде цілеспрямовано покращуватися. Однак немає впевненості в тому, що так буде завжди. Тому кожне підприємство, що має свою місію та стратегію, повинне дбати про блокування загроз, які стосуються економічної безпеки підприємства.

Ділова репутація підприємства належить до його нематеріальних активів, елементи яких відображені на рис. 1.

Рис. 1. Складові нематеріальних активів підприємств

В сучасних умовах, для нормального функціонування підприємства, важливим елементом є діагностика та оцінка його ділової репутації. Існування різноманітних наукових підходів до оцінки ділової репутації підприємства, дозволяє виокремити їх у дві групи: якісні та кількісні. В групу якісних методів оцінки ділової репутації підприємства відносять – метод соціологічних опитувань, рекомендаційний, рейтинговий та експертний методи, а в другу – кількісних методів: вартісна оцінка гудвілу. Для об'єктивної оцінки ділової репутації підприємства необхідно застосовувати поєднання методів з двох груп.

Суб'єкти господарювання що мають високий рівень репутаційного капіталу володіють стратегічними перевагами суть яких полягає у зростанні конкурентних переваг фірми в умовах кризи довіри до бізнесу, особливо фінансової сфери; у можливості активного контролю та управлінні ризиками; у збалансованості фінансової та соціальної діяльності, що сприяє довгостроковому успіху ведення бізнесу [4, 44].

Джерела та література

1. Родіонов О. В. Гудвіл як економічне відображення ділової репутації підприємства. *Економіка. Менеджмент. Підприємництво: зб. наук. пр.* 2010. № 22. URL: <http://dspace.snu.edu.ua:8080/4075>
2. Родіонов О. В. Ділова репутація підприємства: формування, діагностика, розвиток: монографія. Луганськ: Луганськ. нац. аграрний ун-т, 2009. 407 с.
3. Саломатина Е. Ю., Иванов А. Е. Классификация методов экономической оценки гудвила. *Bulletin of the South Ural State University. Ser. Economics and Management.* 2016. Vol. 10. №. 3. P. 26–36.
4. Гаврилюк В. К. Вплив ділової репутації на конкурентоздатність та вартість компанії. *Молодий вчений.* 2015. № 11. С. 43–46. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2015_11_11